

Det kan lyde enkelt og nemt
at praktisere som Bodil

Det er ikke Signes ansvar at skabe den gode og livsvigtige relation og tilknytning til både voksne og vennerne på stuen.

Af Susanne Christensen, daglig pædagogisk leder, Børnenes Kontor, Esbjerg Ø.

Signe på 3 år er lige ankommet i børnehaven, hun har vinket til mor sammen med pædagogen Bodil. Signe er lidt ked af det og græder. Bodil holder om Signe, sætter ord på hendes følelser, Bodil vugger hende lidt, og Signe stopper med at græde.

Signe begynder at gå lidt omkring, hun holder godt fast i Bodils hånd, Bodil følger med uden at sige noget. Signe stopper ved kassen med de vilde dyr. Bodil sætter sig på hug, Signe ser på Bodil og siger: "Vil du være med til at lege med dyrene." Bodil holder øjenkontakten, smiler og siger: "Det vil jeg rigtig gerne." Sammen bærer de kassen hen til legetæppet, hvor legen starter. Der går ikke lang tid, så er Signe optaget af legen, hun pludrer glad og flere børn kommer med i legen. Bodil er med i legen, hun lader børnene styre legen, stiller ikke spørgsmål, men kommenterer engageret på børnenes snakke om dyrene.

Bodil er en dygtig pædagog, der bevidst arbejder med institutionens børnesyn:

Alle børn skal ses, høres og inddrages.

Signe møder Bodil, der er ægte engageret i hendes trivsel og udvikling. Hun gør sig umage for at møde Signe på hendes behov og præmisser. Hun er opmærksom på hendes potentiale og intention.

Det er ikke Signes ansvar at skabe den gode og livsvigtige relation og tilknytning til både voksne og vennerne på stuen. Bodil ved, at Signe har brug for hende, når hun ankommer. Hun sætter ord på Signes følelser, følger Signes initiativ, bekræfter hende positivt og giver Signe en tryk ramme for en god leg med Bodil og de andre børn.

De gode hensigter

Det kan lyde enkelt og nemt at praktisere som Bodil, men det er det ikke. Intuitivt vil

en pædagog gerne imødekomme et barn som Signe i hendes behov. Men ofte, med gode hensigter, kommer vi til at bruge for mange ord, stille mange spørgsmål, lave tolkninger på Signes vegne. Ved at være ægte til stede med kropssprog, mimik og positive bekræftende ord styrkes Signes selvtillid og selvværd. Hun får lov til selv at udtrykke sig, føle sig værdifuld og kompetent. Hun bliver beriget med gode oplevelser, der styrker hendes relationer og deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

Mere af det, der virker

Ved Børnenes Kontors Daginstitution stræber vi altid efter at møde det enkelte barn, forældre og børnefællesskaberne i et anerkendende og ressourcefokuseret lys – vi satser altid på, at gøre mere af det, der virker. Og der er altid noget, der virker. Det handler om at få øje på de gode mødeøjeblikke. Og så er det vigtigt at tale åbent om de udfordringer, vi møder i vores praksis.

Vores tanke er altid, at barnet er stjerne i sit eget liv. Og hvis vi oplever udfordringer hos et barn – tænker vi altid: Hvad er det barnet prøver at fortælle? Hvad er barnets perspektiv? Hvad skal jeg/vi gøre anderledes for at møde barnet?

En stjernefortælling: En pædagog fortalte, at hun satte ord på sig selv. *Hun havde et barn i opstart, han var undvigende i øjenkontakt og ville ikke den voksnes tilnærmelser. Hun pressede ikke på, men fortalte at hun godt kunne lide at lege med biler, hun fandt bilerne frem og begyndte at lege. Barnet fik herved tid til at lære den voksne at kende uden at blive presset ind i relationen. Der gik ikke langt tid førend barnet fik tillid til pædagogen og en god relation blev etableret.*

Fortællinger og videoklip

I hverdagen, på stuemøder og personalemøder drøfter og reflekterer vi sammen.

Glæden
er ikke til
at tage fejl af, da V
bliver mødt i sit initiativ – hun
har valgt en bus i sangkufferten, der
skal synges 'Hjulene på bussen.'

Dejlig stund, hvor den voksne er fordybet i leg med børnene.

Fast på dagsordenen bruger vi praksis fortællinger og videoklip, der analyseres med en nysgerrig og positiv tilgang. Det gør vi for at kunne tilpasse praksis til det enkelte barn og børnegruppen, der skaber udvikling og trivsel. Ved at bruge videoklip inviteres barnet og børnegruppen helt med ind i refleksionsrummet – ofte kan selv små justeringer gøre en stor forskel. Vi opnår en stor forståelse for barnet og samspillet med selv få sekunders video.

Et eksempel:

På et stuemøde fremlægger Jonna, at hun oplever et barn Jonas, der ofte virker ukoncentreret, støjer og forstyrrer fx ved spisning. Der blev efterfølgende optaget en lille video. Ved analysen blev det tydeligt for Jonna, hvad der var på spil.

Jonna fortæller: "Jeg så på filmen, at Jonas faktisk tog mange initiativer i forsøg på kontakt til mig, men jeg reagerede og

bekræftede ham først, da initiativerne blev uhensigtsmæssige.”

I praksis justerede Jonna efterfølgende sin adfærd i samspillet med Jonas. Positiv udvikling kunne tydeligt mærkes og efterfølgende blev det bekræftet med en ny videooptagelse. Og igen sagde Jonna: *”Det var en stor øjenåbner for mig, at så små usete initiativer kan betyde så meget, og hvor lidt der faktisk skal til for at møde Jonas med større forståelse og i tråd med vores børnesyn.”*

Endnu et eksempel:

På et stuemøde drøftes børnene. Pædagog Mie fortæller, at hun har svært ved at få en god relation til Silas, han er svær at få med i en lille leg. Der optages lidt video, Mie ser på videoklipet sammen med sine kollegaer og fortæller: *”Det blev tydeligt for mig, at jeg ikke lytter og reagerer relevant på Silas’ initiativer. Jeg er for ivrig, snakker og spørger for meget, venter ikke tilstrækkeligt på hans udspil.”*

Mies analyse og refleksion blev til en ændret praksis, der tydeligt udviklede Silas’ og Mies relation.

Hverdagens principper

I hverdagens praksis følger vi principper som:

Vi bekræfter barnet positivt – både med kropssprog, tone og ord. Herved føler barnet sig set, det er værdifuldt og det styrker selvværdet.

Vi følger barnets initiativer – vi giver tid til at se barnets initiativer og reagerer relevant med et lille nik, et ord eller lille kommentar. Herved skabes og styrkes relationen, barnet føler sig respekteret, og vi lærer barnet at kende. Det er vigtigt ikke at stille for mange spørgsmål, men afvente barnets udspil og så reagere meningsfyldt.

Vekselvirkning – vi arbejder bevidst med en vekselvirkning mellem at lede barnet/børnefællesskaberne og følge børnene. Vi skaber en ramme, hvor børnene tydeligt

bliver forberedt på det, de skal og må med positive guidende vendinger. Herved tager vi ansvar for situationen og stemningen.

Benævner os selv – sidst, men ikke mindst, har vi fokus på at benævne os selv i samværet med børnegruppen. Med omsorg involveres og forberedes børnene på den voksnes intention, handlinger m.v.

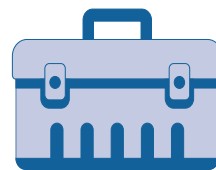
MarteMeo og vores børnesyn

Hvis ovenstående lyder lidt som ‘MarteMeo’ – så er det korrekt. Vi har i huset fået uddannet 6 terapeuter og vi er på vej til at blive certificeret som ‘MarteMeo’-institution.

Grunden til, at vi har søgt denne vej er, at det taler til vores børnesyn. Et børnesyn, der har eksisteret i denne institution i årevis.

Selvfølgelig har vi dage, der er svære. Fx ved sygdom, pressede normeringer m.v. – men vi er gode til at minde hinanden om, at børnesynet kan og skal leve uanset hvad. Vi hjælpes godt på vej ved:

- At vores pædagogik og børnesyn lever ved vedholdende fokus i tale, på skrift og i praksis. Det står skrevet i læreplanen, der skrives om det på AULA, nye forældre bydes velkomne med et par ord om vores børnesyn og praksis m.v.
- At vi har ledelse tæt på hele tiden, der sparrer, støtter, reflekterer og justerer på praksis, så børnesynet kan leve selv i en travl hverdag.
- Vi har god hjælp i de uddannede terapeuter.
- Vi har gode støttesystemer – fx faste dagsordener til møder, hvor der analyseres et videoklip eller to.
- Vi har kontaktkollega til alle nye medarbejdere, der forpligter sig til at formidle vores børnesyn og praksis.
- Alle har fået et grundkursus i forhold til børnesynet og principperne. Alle har prøvet af i praksis.

Værktøjskassen

Korte spørgsmål til refleksion:

1. Hvordan undersøger I jeres respons på børn?
2. Hvordan reflekterer I sammen?
3. Hvordan arbejder I med voksenrelationer?

Susanne Christensen
Daglig pædagogisk leder
Børnenes Kontor
Daginstitution
Børn & Kultur
Mobil 23 32 51 24
Langelandsvej 12,
6705 Esbjerg Ø